

Regelbunden tillsyn i Skogshagaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerviks kommun och besökt Skogshagaskolan den 2 december 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Den regelbundna tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 26 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Skogshagaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Skogshagaskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Skogshagaskolan

Skogshagaskolan	Antal elever
Förskoleklass	32
Grundskola	194

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-01-14

Skogshagaskolan ligger i norra delen av Västerviks centralort. Skolans lärare och elever är indelade i tre arbetsenheter, ett med förskoleklass och årskurs 1, ett med årskurs 2–3 och ett med årskurs 4–6. Till skolan hör en särskild undervisningsgrupp med kommunövergripande upptagningsområde, Gula villan. För ledningen av Skogshagaskolan och Gula villan finns två rektorer. En av rektorerna har det huvudsakliga ansvaret för Skogshagaskolan. Den andra rektorn ansvarar bl.a. för verksamheten i Gula villan.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolverket bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Skolans resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 5 för 2007 visar att 76 procent av eleverna nådde kravnivån i engelska, i matematik 70 procent och i svenska 79 procent. År 2008 nådde endast 46 procent i matematik och 61 procent i svenska kravnivån medan däremot 92 procent nådde kravnivån i engelska. De låga resultaten i matematik och svenska 2008 är enligt Skolinspektionen inte acceptabla och skolan behöver vidta åtgärder så att fler elever når målen. Skolan saknar resultatsammanställningar som visar i vilken utsträckning eleverna nått målen i samtliga ämnen i årskurs 5. Detta medför att någon bedömning av skolans samlade resultat inte kan göras.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, ska läraren bl.a. utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling,

4 (11)

muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn.

I Skogshagaskolan följs elevernas kunskapsutveckling och resultat i ämnena matematik och svenska och i förekommande fall i engelska upp. I vissa klasser följs elevernas kunskapsutveckling även i övriga ämnen medan detta inte görs i andra klasser. Åtgärder behöver vidtas så att elevernas kunskapsutveckling följs upp i samtliga ämnen.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Lärarna genomför utvecklingssamtal minst en gång per termin tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare. Vid dessa samtal informerar läraren om elevens sociala utveckling och kunskapsutvecklingen i matematik och svenska och i förekommande fall i engelska. Det förekommer att lärare även informerar om kunskapsutvecklingen i andra ämnen. Åtgärder behöver därför vidtas så att alla elever får information om kunskapsutvecklingen i alla ämnen som de har undervisning i vid varje utvecklingssamtal.

1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3 Betyg och bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts, intyg utfärdas och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant för skolan.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (11)

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får inte sådan. Detta behöver åtgärdas.

- 1.5.3. Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

- 2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Skogshagaskolan har en likabehandlingsplan som till stora delar uppfyller författningarnas krav. Skolan genomför ett gott arbete med att förebygga kränkningar och i det arbetet görs kartläggningar av elevernas arbetsmiljö. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Detta behöver åtgärdas. Gula villan har en likabehandlingsplan som till vissa delar uppfyller författningarnas krav. Skolan genomför ett gott arbete med att förebygga kränkningar och i det arbetet görs kartläggningar av elevernas arbetsmiljö. Planen saknar dock en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för de insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Vidare saknas en beskrivning av akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling mellan vuxen och elev samt av hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Detta behöver åtgärdas. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska en sådan likabehandlingsplan som avses i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. I Skogshagaskolan och Gula villan har inte eleverna deltagit i arbetet med

8 (11)

likabehandlingsplanerna. Detta behöver åtgärdas.
--

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

I Skogshagaskolan finns elever som rektorn bedömer vara i behov av svenska som andraspråk men som skolan inte anordnar undervisning för i ämnet. Rektorn uppger i intervjuerna att skolan inte har resurs i svenska som andraspråk i tillräcklig omfattning. Åtgärder behöver vidtas så att alla elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk får det.

Beträffande rektorns beslutsfattande se 3.3.2.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
För elever i behov av undervisning i svenska som andraspråk ska rektorn enligt grundskoleförordningen fatta beslut om sådan undervisning. Vid Skogshagaskolan fattar rektorn beslut om en elevs ska läsa svenska som andraspråk utifrån skolans resurser och inte mot bakgrund av elevens behov. Detta är inte förenligt med bestämmelserna och behöver åtgärdas.

- 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

- 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för att skolans resultat följs upp. I Skogshagaskolan följs elevernas kunskapsresultat upp på individnivå i fler ämnen än engelska, matematik och svenska dock inte i alla ämnen. På skolenivå sker uppföljningar av resultaten i form av en redovisning av hur stor andel av eleverna som når kravnivån på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska. Det saknas dock en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och

en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skogshagaskolans kvalitetsredovisning innehåller de områden som aktuell förordning kräver. I kvalitetsredovisningen dokumenteras dock kunskapsresultat alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Uppföljning och utvärdering av verksamheten i Gula villan saknas i kvalitetsredovisningen, vilket medför att det även saknas en beskrivning av de åtgärder som ska vidtas för ökad måluppfyllelse. Åtgärder behöver vidtas så att kvalitetsredovisningen innehåller i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen i Gula villan har förverkligats och en redogörelse för de åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av en sådan likabehandlingsplan som avses i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever redovisas. I Skogshagaskolans kvalitetsredovisning redovisas inte någon uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Detta behöver åtgärdas.

Datum	Ort
2009-03-26	Linköping

Ewa Pettersson
Johan Nilsson